

GLANSRIJKE TOEKOMST VOOR JONGEREN VAN 12-27

April 2021

1. Beoogd resultaat

Er is een duidelijke noodzaak om te investeren in jongeren van 12-27 jaar. Dordrecht heeft in sociaal economisch opzicht een kwetsbare beroepsbevolking. Dat raakt de brede welvaart in de stad. Er is dus alle aanleiding om te investeren in jongeren, het aanpakken van achterstanden, het verbeteren van de kansengelijkheid en te zorgen voor een optimale verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Als minder jongeren een afstand tot de arbeidsmarkt hebben, betekent dit dat meer jongeren onderwijs volgen of een baan hebben en economisch zelfstandig zijn door een betaalde baan. Wanneer dit voor meer jongeren in Dordrecht geldt, stijgt daarmee de totale arbeidsparticipatie van jongeren. In 2019 was de netto arbeidsparticipatie van jongeren tussen de 15 en 25 jaar 63,7% in Dordrecht, tegenover 65,3% van het landelijk gemiddelde en een benchmark van vier vergelijkbare gemeenten (Deventer, Gouda, Roosendaal, Schiedam). Het Dordtse percentage moet omhoog.

De insteek van het programma is om structureel en voor een lange periode duurzaam te investeren in de Dordtse jongeren waardoor zij meer kansen en ondersteuning krijgen in het onderwijs en beter opgeleid zijn (en ook over vaardigheden en competenties beschikken) om de stap naar de arbeidsmarkt te maken.

De arbeidsmarkt is in beweging en dit vraagt om een andere aanpak om jongeren hierop voor te bereiden. Het doel van het programma is om de effectiviteit van de ondersteuning van jongvolwassenen (ketenaanpak) naar een blijvend hoger niveau te tillen. Dit moet ertoe leiden dat er minder jongeren zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt en sluit aan bij de prioriteit om de werkloosheid te verlagen. Ook willen we de veerkracht van jongeren vergroten in een wereld waarin banen soms onzeker zijn en veranderingen in de economie hoge eisen stellen aan de competenties en vaardigheden van medewerkers die nodig zijn om de vraag van werkgevers te kunnen voorzien. Voor Dordtse werkgevers betekent een goede verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt dat zij een beroep doen op het juist opgeleide personeel en dit versterkt het vestigingsklimaat.

Het grootste deel van de opbrengsten van deze business case betreft besparingen op bijstandsuitkeringen. Door op deze kosten te besparen neemt het tekort op deze middelen, dat Dordrecht uit eigen middelen bij moet leggen, af. Ook zullen er andere voordelen zijn die zich lastiger laten kwantificeren, denk aan maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en kosten op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Wij investeren in groepen en individuen waarvan wij weten (uit data en wetenschappelijke voorspellingen) dat zij risico lopen op een verminderde ontwikkeling, terwijl er meer uit te halen is. Het gaat bijvoorbeeld om kinderen en jongeren met (ouders met) taalachterstanden, laag opleidingsniveau van ouders, armoede, een fysieke of verstandelijke beperking, thuiszitters en voortijdig schoolverlaters en jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Kortom, de stad Dordrecht heeft glansrijke jongeren nodig en de jongeren hebben een kansrijke stad nodig.

Dit kunnen we bereiken doordat:

- Jongeren (op het voortgezet onderwijs) hun vaardigheden en competenties verbeteren en daardoor beter voorbereid zijn op een steeds veranderende arbeidsmarkt en maatschappij;
- Er één eindverantwoordelijke partij is, waardoor jongeren niet tussen wal en het schip raken (ook in de overgang 18-/18+);
- Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt tijdig en effectief worden geholpen, doordat hun behoeften beter in beeld zijn en uitdagingen op diverse leefdomeinen in samenhang met elkaar worden aangepakt;
- Jongeren zelf meer regie kunnen nemen door de begeleiding die zij daarbij krijgen;
- Jongeren betere kansen krijgen om zelf de weg te vinden naar de arbeidsmarkt en daar duurzaam inzetbaar te zijn en bestaanszekerheid kunnen opbouwen.

De meeste oplossingsrichtingen zijn gebaseerd op de aanbevelingen van de werkgroep van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) 'Jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt'. De verschillende oplossingsrichtingen moeten nog verder worden uitgewerkt. Er is meer tijd en duiding nodig om met onze samenwerkingspartners te komen tot een concreet en gedragen programma. Verder moet de aansluiting worden gemaakt met het ESF+ programma waarvan de kaders pas later dit jaar bekend worden gemaakt.

2. Gevraagd reserveringsbedrag

Het gevraagde te reserveren bedrag is € 10.475.000. Samen met de verwachte cofinanciering van ongeveer € 5,5 miljoen kunnen met deze middelen de komende 10 jaar:

- De monitorings- en signaleringsfunctie worden versterkt door opzetten van een technische infrastructuur en in 0,5 fte versterken van de monitoringscapaciteit;
- Een trajectbegeleider/regisseur binnen de gemeente worden aangesteld die de regiefunctie van de gemeente zal vormgeven en uitvoeren;
- 2 fte domein-overstijgende life-coaches en uitbreiding nazorg richting MBO-studenten worden gedekt (in een geleidelijk afbouwconstruct);
- Een programma met maatwerktrajecten worden opgezet;
- Een programma samen met de VO-scholen worden opgesteld om jongeren tussen de 12 en 16+ jaar voor te bereiden op de veranderende arbeidsmarkt.

3. Cofinanciering

We zoeken bij dit project uitdrukkelijk de aansluiting met andere middelen. Door dit voorstel nu al uit te werken, zijn wij goed voorbereid om in te spelen op de middelen die andere partijen beschikbaar gaan stellen. De verwachting is dat met deze investering een cofinancieringsbedrag van ongeveer €5,5 miljoen kan worden opgehaald.

- Cofinanciering ESF+ 2021-2027: ongeveer € 4,5 miljoen. Omdat de financiële kaders van het ESF+ programma nog niet bekend zijn, is gewerkt met een aantal aannames. De berekende ESF-subsidie is vergelijkbaar met voorgaande ESF-periodes.
- Financiering vanuit andere partijen (Rijksoverheid; scholen; bedrijven): circa € 1 miljoen. Naar aanleiding van het IBO-rapport is het mogelijk dat de Rijksoverheid (gedeeltelijk) gaat voorzien in de bekostiging van een aantal oplossingsrichtingen. Daarnaast is het de verwachting dat scholen en bedrijven bereid zullen zijn om (financieel) bij te dragen aan het programma.

Verder gaan we bezien of er aansluiting is te maken tussen de inzet van deze middelen en extra ondersteuning van het Rijk voor arbeidsmarktregio's in de steunpakketten naar aanleiding van de Coronacrisis. Voor Dordrecht is er, gezien de huidige sociaaleconomische positie, aanleiding om extra te investeren en zo onze relatieve positie te verbeteren.

4. Maatschappelijke business case

Een aantal maatschappelijke effecten zijn indicatief berekend en komen over een periode van 30 jaar uit op een positieve netto contante waarde van € 13 miljoen.

Het grootste deel van de opbrengsten van deze business case betreft het besparen op bijstandsuitkeringen. Door op deze kosten te besparen neemt het tekort op deze middelen, dat Dordrecht uit eigen middelen bij moet leggen, af. Dit kan ertoe leiden dat Dordrecht op termijn uitkomt met de middelen die het Rijk jaarlijks beschikbaar stelt. Aanvullend verbetert de gemeentelijke begroting door op termijn verwachte lagere kosten (of een minder grote stijging van de kosten) van armoede en minimabeleid, schuldhulpverlening, bewindvoering en jeugdzorg. Dit effect is alleen kwalitatief geduid in de maatschappelijke business case.

5. Participatie

Voor dit voorstel zijn er diverse interviews gehouden met relevante stakeholders, waaronder:

- Onderwijsveld en jongerenwerk;
- Sociale Dienst Drechtsteden en Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ.

Alle geïnterviewden herkennen en onderschrijven het beeld van toenemende kansengelijkheid in Dordrecht. Er wordt geconstateerd dat er vaak sprake is van een multi-problematiek, waarvan als gevolg mindere prestaties op school, lagere diplomering ten opzichte van het potentieel, minder kans op werk, verminderde gezondheid, verminderde participatie en een verhoogde kans op criminaliteit.

De scholen gaven ook een verbeterende samenwerking te ambiëren tussen de middelbare scholen onderling, maar ook met het primair onderwijs en het samenwerkingsverband. Om te komen tot een gemeenschappelijk programma, zien de scholen een faciliterende, regisserende en verbindende rol weggelegd voor de gemeente Dordrecht.